

Geografia

Dzień Dobry!

Na dzisiejszej lekcji geografii poznacie najzimniejsze obszary świata – obszary okołobiegunowe.

Nauczycie się określać położenie geograficzne Arktyki i Antarktyki. Poznacie poszczególne elementy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych oraz zachodzące w nim zmiany spowodowane ociepleniem klimatu.

[**KOMENTARZ** – zawsze będzie pisany przeze mnie na niebiesko, tego do zeszytu **NIE** przepisujcie, ale uważnie **PRZECZYTAJCIE, BO WARTO!**

	Arktyka <i>Mapka –str. 170</i> <i>Tekst oraz zdjęcia i wykresy – str.172-173 i 176-177</i>	Antarktyka <i>Mapka – str.171</i> <i>Tekst oraz zdjęcia i wykresy – str.173-179</i>
1. Położenie	Arktyką nazywamy obszary położone wokół bieguna północnego. Obejmuje on leżące na Oceanie Arktycznym liczne wyspy, w tym największą wyspę świata – Grenlandię . Do Arktyki zaliczamy także północne krańce Europy, Azji i Ameryki Północnej leżące za kołem podbiegunowym północnym	Antarktyka obejmuje obszary położone wokół bieguna południowego. Zalicza się do niego Ocean Południowy wraz z leżącymi na nim wyspami oraz Antarktydę
2. Krajobrazy	Większość Oceanu Arktycznego pokrywa wieloletni pływający lód zwany pakiem lodowym . Natomiast znaczną część Grenlandii pokrywa lądolód , którego grubość miejscami dochodzi do 3,5 km. Po Oceanie Arktycznym dryfują góry lodowe	Niemal całą Antarktydę pokrywa lądolód , którego grubość miejscami dochodzi do 4,8 km. Jest on w ciągłym ruchu. Wokół Antarktydy unoszą się góry lodowe . Miejscami ponad pokrywą lodową wystają pojedyncze wzniesienia lub grzbiety górskie zwane nunatakami . Na Antarktydzie występują też czynne wulkany, których przykładem jest Erebus
3. Klimat	Przez znaczną część roku panują ujemne temperatury powietrza. Podczas krótkiego lata temperatura może dochodzić do plus 10°C.	Antarktyda jest najzimniejszym regionem na Ziemi. Poza wybrzeżami przez cały rok panują silne mrozy. REKORD ZIMNA – minus 89,6°C!!!
	<p>Wspólną cechą obu tych obszarów są niewielkie opady atmosferyczne w ciągu całego roku oraz silne wiatry.</p> <p>Występuje też zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej(w czasie dnia polarnego Słońce nie zachodzi 24 godziny lub dłużej, a w czasie nocy polarnej- nie wschodzi dobę lub dłużej; panują ciemności; niebo rozświetla Księżyc, gwiazdy lub zorza polarna)</p>	
		
4. Roślinność	Niepokryte lodem obszary lądowe pokrywa tundra (mchy, porosty, krzewinki, zioła)	Niewielkie fragmenty wybrzeża Antarktydy, wolne od lodu i śniegu porasta roślinność złożona głównie z mchów, porostów i glonów

		
5. Zwierzęta	W arktycznych wodach żyją liczne gatunki ryb, wieloryby, foki i morsy. Na pływających krach spotkać można niedźwiedzie polarne	Zarówno wybrzeża jak i wody oceaniczne są zamieszkane przez pingwiny, foki oraz walenie (orki).
6. Ludność	Mimo trudnych warunków przyrodniczych niektóre obszary Arktyki są zamieszkane przez człowieka. Rdzenną ludnością tego regionu są Inuici zwani też Eskimosami, Lapończycy oraz Nieńcy . Ludność ta utrzymuje się głównie z rybołówstwa, myślistwa i hodowli reniferów	Antarktyda jest niezamieszkałym na stałe kontynentem z uwagi na panujące warunki przyrodnicze
7. Zmiany w środowisku przyrodniczym	Na obszarze Arktyki prowadzi się działalność gospodarczą: wydobywa się surowce mineralne (węgiel kamienny, ropę naftową, nikiel) oraz funkcjonują zakłady przemysłowe. Działalność ta prowadzi do zanieczyszczenia środowiska.	Na Antarktydzie, mimo odkrycia wielu surowców mineralnych, działalność gospodarcza jest zakazana. Obszar ten pozostaje wyłącznie przedmiotem badań.
	Na obszarach okołobiegunowych bardzo intensywnie zachodzi proces topnienia pokryw lodowych . Za główną przyczynę tej sytuacji podaje się globalne ocieplenie, czyli wzrost średniej temperatury powietrza spowodowany m.in. nadmierną emisją gazów cieplarnianych (metanu, freonu, dwutlenku węgla)].	

I. Zapisz w zeszyte przedmiotowym temat lekcji wraz z notatką:

TEMAT: Środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki.

08.06.2020

II. Wykonaj następujące ćwiczenia w zeszyte ćwiczeń:

- Ćw.1/80 (do pomocy mój komentarz – tabela – położenie)
- Ćw. 2a i 2b/80 i 81 (do pomocy mój komentarz – tabela – klimat)
- Ćw.3/81 (do pomocy mój komentarz – tabela – zwierzęta oraz Internet).

Powyższe zadania proszę wykonać na następną lekcję geografii – poniedziałek 15 czerwca. Wybranych uczniów poproszę o ich dostarczenie celem sprawdzenia i oceny.

Do następnej lekcji!

